

'Extreem? Als we niets doen wordt het leven pas extreem'

Caitlin Stoker

De klimaatactivisten van Extinction Rebellion geloven in burgerlijke ongehoorzaamheid, zoals het bezetten van kruispunten, om ander politiek beleid af te dwingen. Komende week organiseren zij meerdere acties in Den Haag. Het FD ging een dag mee met de actievoerders. 'Wij trekken een streep in het zand. Dit is noodzakelijk.'

Anne Kervers en Chris Julien zijn sinds 2019 betrokken bij 'XR' in Nederland. Foto: Ramon van Flymen voor het FD

In het kort:

- Klimaatactivisten van Extinction Rebellion organiseren deze week verschillende acties in Den Haag.
 - Middels 'burgerlijke ongehoorzaamheid' willen zij de politiek dwingen tot strenger klimaatbeleid.
 - De beweging wil dat de uitstoot van broeikasgassen teruggebracht wordt naar netto nul in 2025.
-

Het is niet hun eerste actie. Toch komen Anne Kervers (29) en Chris Julien (39) een beetje gespannen over. Hun ogen volgen de diverse politiebusjes die langs het Koekamp in Den Haag rijden, het trefpunt van vandaag. De politie-inzet is groot, want aan het begin van de middag wil Extinction Rebellion (XR), de groep waar Kervers en Julien deel van uitmaken, een centrale kruising blokkeren.

Burgerlijke ongehoorzaamheid noemen ze het zelf: het geweldloos, maar opzettelijk overtreden van de wet met een politiek doel, zoals het blokkeren van wegen en kruispunten. Illegale acties die het openbare leven ontregelen, zeggen tegenstanders.

Kervers schuift haar sjaal over de felgroene 'XR'-badge. 'Anders kan de politie me op voorhand al aanhouden.' Deelnemers worden dan ook opgeroepen om niet in grote groepen te vroeg naar de plek te komen, en geen symbolen en vlaggen zichtbaar te dragen.

Eisen

Extinction Rebellion is in 2018 in het Verenigd Koninkrijk opgericht. Met disruptieve acties wil de groep overheden dwingen tot ingrijpend klimaatbeleid. De afgelopen jaren is 'XR' een luider stem geworden in het maatschappelijke debat. En niet enkel onder jonge actievoerders. Ook maandag in Den Haag lopen verschillende zelfbenoemde 'bezorgde grootouders' rond.

Julien en Kervers sloten zich in 2019 aan. Julien werkt onder meer als onderzoeker voor de onderzoeksinstelling Waag in Amsterdam. Kervers studeerde economie, werkte voor een bank en promoveert nu aan de Universiteit van Amsterdam. 'Ik liep eerder mee met klimaatmarsen, maar dat voelt nutteloos. Burgerlijke ongehoorzaamheid sprak me direct aan', zegt Kervers. 'Het is ook de vraag aan welke kant van de geschiedenis je wilt staan', zegt Julien.

De beweging wil 'klimaatrechtvaardigheid voor iedereen'. Daarbij is de oproep aan de politiek om eerlijk te zijn over de klimaatcrisis; om te doen 'wat nodig is' zoals de uitstoot van broeikasgassen terugbrengen naar netto nul in 2025; en om een Burgerberaad op te richten, voor de besluitvorming omtrent het klimaat. In bijeenkomsten zoals de jaarlijkse klimaatop van de Verenigde Naties, hebben ze weinig vertrouwen. 'Er wordt al jaren over gesproken, maar er gebeurt te weinig.'

Er zijn felle tegenstanders van de XR-eisen. Zo wordt onder meer de CO2-eis gezien als onrealistisch. In internationale akkoorden is nul uitstoot in 2050 afgesproken. Het is simpelweg niet mogelijk om daaraan 25 jaar eerder te voldoen, klinkt het. Zo is de techniek nog niet zo ver en is er nog te weinig hernieuwbare energie beschikbaar.

Kervers en Julien hebben de handen aan elkaar vastgelijmd. Zo kost het de politie meer tijd om de activisten in te rekenen. Foto: Ramon van Flymen voor het FD

Julien en Kervers maken zich er boos over. 'Als mensen dit extreem vinden, dan vraag ik me af hoe ze de wereld straks noemen? De opwarming beperken tot 1,5 graad is al onhaalbaar. Mislukte oogsten, hongernood, watertekort, massale migratie en conflicten dreigen. We moeten de schade beperken', zegt Kervers. 'Het gaat over politieke en economische haalbaarheid, maar je moet ook een groep hebben die een streep in het zand trekt en zegt: dit is wat er fysiek nodig is. Dit is wat noodzakelijk is. Waar een wil is, is een weg.'

Aftellen naar Glasgow

Begin november komen wereldleiders van ongeveer tweehonderd landen samen in Glasgow voor de jaarlijkse klimaattop van de Verenigde Naties. Hier worden afspraken gemaakt om de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen terug te dringen om klimaatverandering tegen te gaan.

In aanloop naar de top, publiceert het FD een serie gerelateerde verhalen. In deze aflevering: Wie zijn de activisten van Extinction Rebellion en hoe organiseren zij zich?

Zachte rebellen

Hoewel de club streng naar de politiek is, proberen ze dat niet naar elkaar te zijn. Het is naar een sociocratisch model opgezet, zegt Julien. Dus een bestuursvorm die uitgaat van gelijkwaardigheid van individuen. Ook leveren de rebellen geen commentaar op elkaar. Kervers: 'We veroordelen elkaar niet als je nog vliegt of vlees eet. Het doel is veel groter.'

Extinction Rebellion is vooral lokaal georganiseerd, in kleine clubjes. Twee keer per jaar is er een landelijke actie. Voorafgaand zijn er trainingen. Zo ook afgelopen zaterdag nog in Amsterdam, waar het FD mocht aansluiten. Op het programma stond onder meer een workshop over klimaatrechtvaardigheid, omgaan met stress tijdens de acties en de

juridische consequenties. Ook het concept 'go floppy' kwam aan bod: jezelf slap houden als de politie je afvoert om tijd te rekken.

Vooraf bepalen de 'rebellens' of ze zich willen laten arresteren of niet. Foto: Ramon van Flymen voor het FD

Politieke hart van Nederland

En dan is het zover. Om 12:00 uur stromen mensen naar de kruising van de Bezuidenhoutseweg en Prins Clauslaan. Een vrachtwagen blokkeert de weg. Het is een symbolische plek tussen het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de tijdelijke Tweede Kamer en de Malietoren, waar VNO-NCW en MKB-Nederland zitten. Volgens de organisatie zijn er 700 rebellen aanwezig.

Kervers en Julien kijken van een afstand toe. Zij zijn straks elders nodig. Zodra die actie 'staat', krijgen ze de locatie door. Bij eerdere acties bleek er een politiemol in de groep te zitten. Ook telefonisch wordt weinig besproken en bij belangrijke besprekingen gaat de telefoon in de magnetron. 'Het grenst tussen veiligheid en paranoïde', zegt Julien met een lach. 'Maar we zijn liever voorzichtig.'

Een van de acties blijkt 500 meter verderop te zijn, waar twee constructies op de weg zijn neergezet. Activisten hebben zich aan de bamboestokken en elkaar vastgemaakt. Om de politie bezig te houden en tijd te rekken, zodat de grote actie nog niet wordt opgebroken, klinkt het, Julien en Kervers sluiten aan. Ze lijmen hun handen aan elkaar en zingen liedjes: *'The people are gonna rise like the water, we're gonna face this crisis now.'*

Na een half uur breekt de toegesnelde politie de actie alsnog op. Kervers en Julien worden gearresteerd, net als tientallen andere activisten later die dag. Cola blijkt de truc om de vastgelijmde handen los te krijgen, waarna het stel in het politiebuisje verdwijnt. Zo'n zes uur later laat Kervers weten dat ze weer vrij zijn.

Op het kruispunt naast de Tweede Kamer gaat de grote actie op dat moment nog door. Tot de politie een uur later ook hier besluit om te ontruimen.

'Schors subsidie aan fossiele industrie' staat op het spandoek. Foto: Ramon van Flymen voor het FD

Lees ook

'De wereldwijde klimaatop in Glasgow is de laatste kans om de opwarming te stoppen'

Laatste nieuws

12:47
Cryptomarkt zakt weer weg door invoerheffingen Trump

12:30
De 'bully' in het Witte Huis stoppen we alleen samen

11:34
Britse chemiemiljardair krijgt Manchester United financieel en op het veld nog niet op de rit

11:19
Topmanagement Shell opnieuw opgeschud

10:45
De luie belegger die Thuisbezorgd bestelde

Lees al het laatste nieuws

